

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи дієтології та раціонального
харчування»**

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Терапія та реабілітація

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 01 від “28” серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи раціонального харчування
Викладач	Асис. Ракаєва Анастасія Євгенівна
Контактний телефон викладача	0950821922
E-mail викладача	anastasiia.makar@pnu.edu.ua
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn-pnu.edu.ua
Консультація, відправлення, відпрацювання н/б та негативних оцінок	Середа 13.30-16.30
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Фізична терапія у спортивній діяльності передбачає надання студентам розуміння теоретичних, методологічних аспектів реабілітації загалом та фізичної терапії зокрема. Навчальна дисципліна «Фізичної терапія у спорті» - є нормативною дисципліною, що включається в навчальні плани як самостійна вибіркова дисципліна. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Фізична терапія у спорті», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Студенти повинні засвоїти особливості відновлення спортсменів після травм або важких фізичних та психологічних напружень, основи фізіотерапевтичного планування у процесі реабілітації, партнерської роботи у міждисциплінарній команді, модель взаємостосунків «фізичний терапевт-пацієнт».	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

3.1. Мета і завдання дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни На основі знань з анатомії, фізіології, біохімії, основ загальної патології, діагностики і семіотики патології внутрішніх органів, фізіотерапії, фітотерапії, фармакології, кінезітерапії, масажу, психологічної і соціальної реабілітації, опанувати навички їх інтегрованого застосування в комплексній реабілітації хворих застосовуючи принципи оздоровчого харчування.

Завдання дисципліни:

- Анатомію системи травлення і системи обміну речовин
- Фізіологію системи травлення і системи обміну речовин
- Патологічну фізіологію системи травлення і системи обміну речовин
- Методи обстеження хворих з патологією органів дихання і системи обміну речовин
- Дати оцінку результатів дослідження функціонального стану системи травлення і системи обміну речовин, характеризувати основні біохімічні процеси, що відбуваються в процесі обміну харчових інгредієнтів

По закінченні курсу «патологічної фізіології» студент повинен

ЗНАТИ:

- Обстежити пацієнта з метою призначення оздоровчого харчування
- Узагальнити результати проведення реабілітаційного обстеження
- Прогнозувати результати реабілітаційного втручання

БУТИ ОЗНАЙОМЛЕНИМ:

- Нервова регуляція процесів життєдіяльності.
- Гуморальна система регуляції процесів життєдіяльності
- Значення травлення і функції шлунково-кишкового тракту
- Травлення в ротовій порожнині
- Значення процесу жування
- Функції слини
- Фактори, що впливають на функції ротової порожнини
- Особливості фізичної реабілітації залежно від режиму і етапу реабілітації

ВМІТИ:

- Збір анамнезу
- Огляд органів системи травлення і системи обміну речовин
- Перкусія органів системи травлення і системи обміну речовин
- Аускультация органів системи травлення і системи обміну речовин
- Оцінити можливості реабілітаційного втручання з метою призначення оздоровчого харчування

- Проведення проб, які характеризують функціональний стан органів травлення і системи обміну речовин

4. Організація навчального курсу

Обсяг курсу 41 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Семінарські заняття, /практика, лабораторні	22
Самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс навчання	Нормативна
3	Фізична терапія, ерготерапія	2	

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Лекції (години)	Практичні заняття (години)	Самостійна робота (години)
------	--------------------	----------------------------------	----------------------------------

Тема 1 Основи раціонального харчування. Основи нутриціології.	2	4	8
Тема 2 Анатомо-фізіологічні особливості травлення.	2	4	8
Тема 3 Наукові основи нормування цінності раціонів.	2	4	8
Тема 4 Застосування дієтології у фізичній терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	2	2	8
Тема 5. Основи раціонального харчування вагітних та при грудному вигодовуванні.	2	2	8
Тема 6 Особливості лікувально-дієтичного харчування у відновленні здоров'я.	2	2	8
Тема 7 Нетрадиційні види харчування.	2	4	6

5. Система оцінювання навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	РЕЙТИНГОВИЙ ПОКАЗНИК	Оцінка ECTS	Оцінка в національній шкалі	
			Екзамен, диф. залік, курсова робота, практика	Залік
	90-100	A (відмінно)	відмінно	
	82-89	B 9(відмінно)	добре	
	75-81'	C (відмінно)		
	64-74	D (задовільно)	задовільно	
	60-63	E (задовільно)		
	35-59	FX (незадовільно) з можливістю півторного складання	незадовільно	
	1-34	F (незадовільно) з обов'язком повторним навчанням	незадовільно	

Вимоги до письмових робіт

Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі 6-Ieapі, та проектних робіт. Терміни написання: денна форма - на парі, заочна форма за 10 днів до сесії.

Семінарські заняття - 50 балів

Умови допуску до підсумкового контролю. Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж семінарських занять (письмові роботи, усні відповіді)

Підсумковий контроль

Форма контролю: екзамен

Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)

6. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) content uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf.

Академічна доброчесність

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-

дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp-7-redaktsia.pdf>.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/opzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11.2022 р.) <http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>.

Рекомендована література

1. Вибрані питання нутріціології: навч. посіб. / Л. Андріюк, О. Зав'ялова, С. Федяєва, В. Яцюк, С. Ломейко, Є. Глебова; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. — Львів: Коло, 2015. — 118 с.
2. Ильин В. Лечебные диеты при панкреатите и других болезнях поджелудочной железы / В. Ильин. — К., 2010. — 127 с.
3. Зубар М. Н. Основы физиологии та гігієни харчування / М. Н. Зубар. — К.: Центр учбової літератури. — 336 с.
4. Калмыков З. Ожирение, профилактика и лечение / З Калмыков. — Винницы: Медкнига, 2009. — 108 с.
5. Олейник С. Спортивная фармакология и диетология / С. Олейник, Л. Гунина. — К., 2008. — 256 с.
6. Скальный А. В. Основы здорового питания: пособие по общей нутрициологии / А. В. Скальный, И. А. Рудаков, С. В. Нотова, Т. И. Бурцева, В. В. Скальный, О. В. Баранова. — Оренбург: ГОУ ОГУ, 2005. — 117 с.

7. Теоретичні та практичні аспекти нутриціології: навч. посіб. / Л. В. Андріюк, Т. П. Гарник, В. М. Яцюк, С. І. Федяєва; Львів. нац. мед. ун-т ім. Д. Галицького. — Львів: Посвіт, 2016. — 126 с. — Бібліогр.: с. 123—126.
8. Харченко Н.В. Дієтологія / Н. В. Харченко, Г.А. Анохіна. - Київ; Кіровоград: Меридіан, 2012. — 528 с.

Додаткова:

1. Бісмак О.В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с.
2. Дебейки М. Диета здорового сердця / М. Дебейки. – Минск: Поппури, 2014. - 259 с.
3. Медична та соціальна реабілітації: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – 3-тє вид. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 448 с.
5. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.
6. Пешкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник / О. В. Пешкова. – Харків : СПДФО, 2011. – 312 с.
7. Joan Webster-Gandy, Angela Madden, Michelle Holdsworth. Oxford Handbook of Nutrition and Dietetics. — O : Oxford University Press, 2006. — ISBN 0–19–856725–1.

Інформаційні ресурси

1. Сайт «Здорове харчування». [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://medfond.com/>.
2. МОЗ України рекомендує [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://moz.gov.ua/article/news/moz-ukraini-predstavilo-rekomendacii-zizdorovogo-harchuvannja>.
3. Сайт асоціації дієтологів України [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://uda.in.ua/>.

4. Тарілка здорового харчування - МОЗ України [Електронний ресурс]: режим доступу:

<http://moz.gov.ua/article/health/porivnjajte-svoju-izhu-z-%C2%ABtarilkoju-zdorovogoharchuvannja%C2%BB>

7. Викладач:

Асистент кафедри фізичної терапії, ерготерапії

А.Є. Ракаєва